

MAGYARÁG

APARE IN FIECARE ZI | Fondator: **PÁSZTOR EDE** | Redactor responsabil: **Dr. SÁHY LÁSZLÓ** | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

Magyarország és a szomszédállamok kölcsönös megértéséről beszélt Darányi magyar miniszterelnök

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán magyar miniszterelnök szombaton délután Győrben a nemzeti egység pártjának gyűlésén nagy beszédet mondott Magyarországról és a szomszédállamok kölcsönös megértéséről. A beszédre hetek óta készült a magyar közvélemény úgy, hogy Darányi kijelentései fokozottabb jelentőségűek.

Beszéde első részében kijelentette Darányi, hogy a magyarországi kommün legnagyobb mértékben járult hozzá a zorság összeomlásához. Magyarország minden eszközzel védekezik a bolsevizmus ellen, nem fogja megengedni, hogy akár demokratikus, akár liberális vagy, akár nyílt formában öltöztetve a kommunizmus felültesse a fejét.

Azokat a jobboldaliakat — mondotta, akik alkotmányos formák között működnek meggyőzéssel próbáljuk a magunk igazáról felvilágosítani és azokat, ha sorainkon kívülállanak is velünk együtt működőknek tekintjük, sőt pár tunkban is szívesen látjuk. Minden felforgatást azonban csirájában el fogunk fojtani és ez szerintem nem is politikai, hanem rendőri kérdés.

Felesleges arról vitatkozni, hogy van-e zsidókérdés vagy nincs.

zsidókérdés van és ez elintézetlen közéleti probléma tehát annak tervszerű és törvényes megoldásra van szükség.

Ami a kérdés lényegét illeti, a zsidóság különleges dispoziójánál fogva még a magyar fajta közömbössége miatt is, nagy szerepet játszik az ország gazdasági életében. Ez aránytalan elhelyezkedés, amely legfőként az ország városában, különösképpen a fővárosban jut kifejezésre, azt eredményezi, hogy a zsidóság azokban a foglalkozási ágakban helyezkedett el, melyek

ben a kereseti lehetőségek könnyebbek és kifejezésre jut az ország kulturális és gazdasági életében. Ez a megnyilvánulás nem mindig áll harmóniában a magyarság érdekeivel. Ez az ellentét akadályozza meg a nemzeti egység kialakulását.

Darányi ezután Magyarország külpolitikai helyzetéről beszélt, reményét fejtette ki, hogy a most megindult angol—olasz—német megbeszélések enyhíteni fogják a nemzetközi helyzetet.

Magyarország Ausztriához Németországhoz fűződő barátsága miatt is különös figyelemmel kíséri a német—osztrák viszonyt és reméli, hogy az 1937. júniusi egyezmény értelmében állandó megállapodás jön létre a két német nemzet között.

Magyarország korrekt viszonyt akar az összes szomszéd államokkal.

Szegedi beszédemben a múlt év áprilisában kijelentettem, hogy Magyarország korrekt viszonyt óhajt a szomszéd államokkal és hajlandó közvetlen tárgyalásokba bocsátkozni. Noha azóta csak általánosságban hangzott el néhány kijelentés, az illető államok vezetői részéről, mi fenntartjuk álláspontunkat. A megállapodás sine qua nonja: a kisebbségi kérdés rendezése.

Darányi ezután Magyarország fegyverkezési kívánságairól beszélt, majd hosszasan — számszerű adatokkal ismertette — Magyarország gazdasági helyzetének javulását és ismertette a kormány munka programját.

Mégis esküt tehetnek a felfüggesztett zsidó ügyvédek

Március 15-ig meghosszabbították az eskütétel határidejét

București, márc. 6. Az igazságügyminisztérium körrendeletét adott ki, melynek értelmében az alkotmányra való eskütétel idejét március 15-ig hosszabbították meg. A rendelet szerint bármilyen szabadfoglalkozású egyén leteheti az esküt abban a városban, ahol tartózkodik, az illetékes fórum előtt. Akérvényben, a

melyet az eskütételre visztával, fel kell tüntesse foglalkozását és személyazonosságát. Az eskütételről szóló jegyzőkönyvet három példányban készítik el, egyet megőriz a bíróság, egyet a törvényszék ajánlott levélben küld el az esküt tevő szaktanácsnak, a harmadik pedig az eskütévő birtokában marad.

Csak azok a szabadfoglalkozásúak nem tehetnek esküt, akit fegyelmi bizottság véglegesen törölték a fennálló törvények értelmében.

Ez a rendelet — a jelek szerint lehetővé teszi az ügyvédi Kamarákból felfüggesztett zsidó ügyvédek eskütételét is.

Sajtóvélemények Hodzsa beszédéről

Berlinből jelentik: A német sajtó hosszasan foglalkozik Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök legutóbbi beszédével. A német kormány hivatalos szócsöve, a Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz azt fűzi Hodzsa beszédéhez, hogy a csehszlovák miniszterelnök aggodalmait a szudeta németek magatartásával függnek össze. A lap kifejti, hogy a német hivatalos álláspont szerint senkisé nem óhajtja tiszteletben tartani annyira az egyes nemzetek függetlenségét, mint éppen Né-

metország. Ugyanekkor azonban azok a kisebb népcsoportok, amelyek mint kisebbségi nemzetek járják a többségi népekkel a közös sors útját, elvárhatják, hogy függetlenségeiket hasonlóképpen elismerjék.

A cseh sajtó a szélső balról a szélső jobbig egyforma lelkesedéssel üdvözli Hodzsa beszédét.

A „Narodni Listi” a következőket írja: Hodzsa Milán beszéde során nem a miniszterelnök beszélt, hanem maga Csehszlovákia. Csehszlovákia

nem tetszeleghet magának a semlegesség szerepében, mert jól tudja, hogy Németország a semlegességet csak addig tartaná tiszteletben, amíg érdekei így kívánják. Csehszlovákia ezért kitart úgy a cseh-francia, mint a cseh-szovjet szerződés mellett.

Páris, márc. 6. A francia lapok elégtétellel írják Hodzsa beszédéről. A L'Époque és az „Echo de Paris” kiemelik, hogy Angliának nyíltan színt kell vallania: hajlandó-e megvédeni Ausztria és Csehszlovákia függetlenségét.

Az új nagyszabású ajándék-akciónk 32. szelvénye

Ajándék-akciónk
szelvénye

32

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatálagosan meg
jelenő számkat össze-
gyűjti, részt vesz az „aján-
dék-akción”

1938. február - március

Megölte a menyasszonyát

A lengyelországi ribini-i ke-
rület egyik falujában, egy
földműves feleségül akarja
venni csinos, 21 éves imádott-
ját, akinek anyja azonban fel-
bontotta az eljegyzést, mert a
legénynek nem volt földje. Az
elkeseredett fiatalember ször-
nyű bosszút állott: agyonlőtte
a leányt, az anyját s a leány
két testvérét, két másik test-
vért pedig súlyosan megsebe-
sített. A dühöngő legény ez-
után önmagát lőtte agyon.

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataim-
ban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja
magát a konkurenciától félrevezetni

Rádió műsor

KEDD

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus
torna, rádióhíradó, reggeli
hangverseny, háztartási, orvosi
tanácsok. 13 Időjelzés, időjá-
rás, kulturális hírek, sport, víz
állásjelentés. 13.10 Déli hang-
verseny közvetítése. Közben:
Sport híreknek adása. 13.40
Gramofonlemez. 14.15 Hírek
időjárásjelentés, rádióhíradó.
14.30 Gramofonlemez. 15
Hírek. 16.45 Előadás. 18: Mű-
szaki üzenetek. 18.20: Musz-
gorszkijról hangpéldákkal. 19:
Időszzerű anyag. 19.15: Csak rá-
dió Romania: Román leme-
zek. Csak Bucuresti: Schubert
B-dur hármas. 19.50: A két ál-
lomás együtt: Felolvasás. 20.05
Demetriad Sándor zongorá-
zik. 20.35: Szimfonikus hang-
verseny. 21.15: Felolvasás. —
21.30: Hírek. 22.45 VenVéglői
zene. 23: Szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna.
Utána: Gramofon. 8.20 Étrend
11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felol-
vasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat.
13 Déli harangszó. — 13.05
Szalonzenekar. Hírek. 14.20:
Időjelzés. Gramofon. 15.40:
Hírek. 17.45: Időjelzés. Utána
felolvasás. 18.30 Magyar nő-
tár. 19.25: Előadás. 20: Hang-
verseny zenekar. 21.10: Hang-
játék. 23 Előadás. 23.30: Ka-
marazene. 24 Cigányzene.

A német-angol tárgya- lások öt pontja

Londonból jelentik: A News
Cronicle szenzációs részlefe-
ket közöl a német angol tár-
gyalások anyagából. Értesü-
lés szerint Hitler és Ribbentrop
előre megszövegezték az új
négyhatalmi szerződés terve-
zetét, melynek öt lényeges
pontja van:

1. Ribbentrop ki fogja je-
lenteni, hogy Németország
fenn tartja magának azt a

jogot, hogy a gyarmati kér-
désben szabad propagandát
folytasson mindaddig, amíg
Anglia be nem látja, hogy a
gyarmatok visszaadását jobb
alku nélkül nyélbeűtni.

2. Az angol kormánynak
vállalnia kell a sajtószabad-
ság korlátozását Angliában,
hogy az angol sajtó ne tá-
madhassa Németországot.

3. A szudeta németek és
az osztrák németek nép-
szavazással dönthessenek
sorsuk felől.

4. Anglia ne bolygassa a
Berlin-Róma tengely kér-
dését.

5. Az aláíró államok azon-
nal be kell szüntessenek
minden együttműködést a
Szovjettel.

Szerellemmel kezdődött, ügyészségen végződött a fiatal leány első regénye

Fulea Gheorghe a Constanta
közelében levő Cotul Vaii köz-
ségben lakott és reménytelenül
szerelmes volt Stanescu Elena
16 éves leányba. A reményte-
lenséget ezúttal nem is a le-
ány szolgáltatta, hanem a lány
szülei, akik nem akartak bele-
egyezni abba, hogy a leány a
fiatalember felesége legyen.
Legtöbb kifogásuk az volt,
hogy az ifjú nem rendelkezik
olyan anyagi eszközökkel, —
hogy a leányt el tudná tartani.
Fulea Gheorghe, amikor lát-
ta, hogy a leány szüleit nem

sikerül rábeszélni a beleegye-
zésre, rokonaihoz fordult se-
gítségért. Gheorghe Jon és Bo-
tea Mária, a két rokon, el is
mentek a szülőkhöz és minden
rábeszélési ékesszólásukat elő-
vették, de eredmény nélkül.
Amikor látták, hogy hiába fá-
radoznak, inkább a kislányt
vették munkába, akinél össze-
hasonlíthatatlanul nagyobb si-
kerük volt. A rábeszélés ered-
ményeképpen a kislányt este, a
mikor szülei eltávoztak a la-
kásból, magához vett néhány
értékes tárgyat és Fulea Ghe-

orghe szekeren örömtől dobo-
gó szívvel megindult a boldog-
ság felé.

A leány szülei csendőrséggel
eredtek a szökevények nyomá-
ba és sikerült is őket egy kö-
zeli községben megtalálni. A
kis Elenának a boldogság szí-
getéről sürgősen vissza kellett
térnie — persze megfelelő dor-
gálás közepette — a szülői
házba, míg Fulea Gheorghe és
két rokona ellen az ügyészség
a kiskorú leánnyal folytatott
lelkiismeretlen játék miatt el-
járást indított.

A betörő megharapott egy nőt, hogy az belehalt sérüléseibe

Mihalaca Cornel husz éves
napszámos Berinte községben
egyik este betört a kocsmába,
ahol alaposan a pohár fene-
kére nézett. Eszébe jutott cse-
kely munkabére és hogy a há-
zuk szomszédságában lakó
Farcaş Maria nyolcvannégy
éves asszony, a faluban elter-
jedt hírek szerint sok pénzt

őriz otthon. Ekkor elhatároz-
ta, hogy kirabolja az öregasz-
zonyt. Betörte az ajtót, a
szekrényhez sietett és pénz
után kutatott. Az öreg asz-
zony a legényre támadt. Mi-
halca erre az asszonyra vetet-
te magát és többször az arcá-
ba harapott. Ennek segélykiál-
tásaira megjelentek a szomszé-
dok és Mihalca Cornelnak me-

nekülnie kellett. szomszédok
az öregasszonyt a baia marei
kórházba akarták szállítani,
de az utcákban meghalt. Két
nap múlva Mihalca Cornelt el-
fogták a csendőrök és a le-
gény az esküdtbíró elé ke-
rült, mely rablógyilkosság ki-
sérlete miatt öt évi fegyházra
ítélte.

Szerelmi csalódása miatt öngyilkos lett egy tizenkétéves tiu

London, márc. 6. Tragikus
módon vált meg az élettől
egy londoni orvos fia. Amikor
a tizenkétéves Herbert Staters
szülei a színházból tegnap este
haza jöttek, gyermeküket
holtan találták a konyhában.
A fiu édesapja gyógyszersek-
rényének kulcsát megszerezte
és a szekrényből kivett mér-
gel megmérgezte magát.

A tizenkétéves öngyilkos
apja asztalán bucsulevelet ha-
gyott s a szülőkhöz intézett
levélben többek közt ezt írja:

Szerelmi csalódásom miatt
válok meg az élettől. Meg kell
bocsátanom nekem, hogy én
ezáltal oly sok gondot okoz-

tam. De félek, hogy úgy sem
tudnék tovább élni az én nagy
szerelmem nélkül.

A rendőri nyomozás során
előadták, hogy gyermekük
egy nálánál négy évvel idő-
sebb lányba lett szerelmes, —
aki a szomszédságukban la-
lik. A fiu rengeteg szerelmes

levelet írt a leánynak, aki
azonban szerelmi megnyilat-
kozására nem reagált, amit a
fiu annyira a szívére vett, —
hogy öngyilkos lett. A leány-
nak is bucsulevelet írt. A sze-
rencsétlen anya idegösszeom-
lást kapott fia öngyilkossága
miatt.

Gyűjtőtáborba zárják Niemöller lelkeszt

Amint beavatott körökből
írják, Niemöller berlin-dah-
leni lelkeszt akit szerdai sza-
badonbocsátása után néhány
órával újból letartóztattak, —
minden valószínűség szerint

gyűjtőtáborba küldik. Niemöl-
ler újabb letartóztatása a hit-
valló evangélikus egyház hi-
veinek körében nagy izgalmat
keltett.

Interju Apponyi Geraldine grófnővel tiranai otthonában

„Nincs itt semmi akadály vagy komplikáció semilyen kérdésben” — mondja a leendő albán királyné. — Milyen „ruhakölteményeket” szállított Páris. — 16 karátos brilliáns disziti a jegygyűrűt

Tirana, március 6. Betonpart közé szorított, keskeny parakocska választja el egymástól Tiranát, az albán fővárost, azaz Új Tiranát, ahogy ezt a pár éves villanegyedet itt nevezik. Széles, modern, piros-tetű házak a napban s legtöbb homlokán egy-egy külföldi állam címere is, mert ez a villarész Tirana diplomata-negyede, ahol első tekintet-

re feltűnik az amerikai, a német, török és görög követség, amivel egyébként is annyi hasonlóságot találunk itt léptemnyomon.

A házcsomó legvégén, ahol még szabadon, beépítetlenül fut neki a széles völgykatlan a Dáji hegyláncnak, vadon-tul, emeletes villa: a király bátyjának, illetve féltestvéré-

nek tulajdona, melyben Apponyi Geraldine grófnő most lakik.

A szőnyeges hallban frakkos lakáj fogad, jó bécsi dialektussal, — a király bécsi inasa, akit most menyasszonyának adott át, ahogy lassan minden jobb embere — így a hasonlóképpen bécsi szakács is — átkerül a grófnőhöz.

„IGY TELIK EL A NAPOM”...

Nyílik az ajtó, egyszerű kék ruhában, kis sállal a nyaka körül, a tenispályáról jön éppen a grófnő, ahol ebéd óta a király unokahúgával játszott. A jókedv és elégedettség csak úgy sugárzik róla, tipusa a „boldog menyasszonynak” és olyan szép, bájos, fiatal, hogy meg lehet érteni a vőlegény gyors gyors fellángolását is, aki — mondja nekem egy itteni követ — nagyon magányos életet folytatott idáig s ez óta a szerelem óta szinte külsőleg is megváltozott.

— Hogy mivel töltöm egész napomat? — mosolyog Geraldine comtesse — már a fodrászra is alig jut idő, annyi a program és olyan óráról-órára beosztott. Elég későn kelek, mert minden este a király nál vacsorázunk a hercegnőkkel együtt és kettő előtt alig kerülök haza. Dél előtt is átmegek a palotába, egy rövid jó reggelt mondani csak a királynak, akit a sokféle dolog ilyenkor nagyon lefoglal, — mert a legkisebb kérdésben is ő dönt, mindenről referálnak neki s a végső szó mindenben az övé. Ebédelni itthon szoktam s délután is, épügy, mint délelőtt, valami sport kerül sorra, tennisz vagy lovaglás s az autóséta se marad el soha. Az idő valósággal repül egy kis olvasáshoz is alig jutok, ami pár órára akad itt-hon, az a nagy otthoni postás s főképpen az albán nyelv-tanulása. Már értek annyit belőle, mint a zolaszból, hamarosan egészen jól fog menni.

A házasság időpontjáról egyelőre nem mond pontosat a grófnő, csak április legvége a biztos. Általában április 26-át emlegetik itt, mert 500 évvel ezelőtt akkor tartotta a nagy albán nemzeti hős Skanderbég az esküvőjét s az új királyi pár is ehhez a tradícióhoz szeretne ragaszkodni. Az olasz újságok révén elterjedt durrazzoi hirt határozottan meg-

cáfolja a grófnő, Tiránán kívül számba sem jöhet, más hely, hiszen az ilyen nagy ünnepekre mégis csak a főváros a legalkalmasabb és leghivatottabb.

— Nem értem, — mondja, — honnan vesznek az újságok mindenféle híreket? Így például egyes lapok azt írták, hogy a király már nős volt egyszer, sőt felesége és három gyermeke képét is közölték. És tudja, ki volt az a hölgy, akit mint a király feleségét mu-

tattak be? Senki más, mint Senije hercegnő, a király kedvenc asszony-nővére, aki Abdul Hamid volt szultán fiának a felesége és párisi albán követné, a három kislány pedig az ő három gyermeke, tehát a királynak niécei. A képeket persze, a királynak is megmutattam, de csak nevetett rajtuk ő is, hiszen az illető a legkönnyebb megcáfolni. Nem, hál' Istennek, nincs itt semmi akadály, vagy komplikáció, semmilyen kérdésben — mondja

A CSODALATOS JEGYGYÜRÜ

Bucszóul a csodálatos jegygyűrűt szeretném közelebről megnézni, amelynek brilliánsai felejthetetlenek számomra, mióta a királyi audiencián megbámultam őket.

Kiderül, hogy nem egy, de két gyűrűről van szó, két együtt viselt szoliterről, melynek egyike vitziszta brilliáns,

a másik kékesbe játszik és mindkettő 15 és fél karát.

Olyasmit kérdezek utóljára, amire szívesen felel:

— Uniformisban, vagy civilben tetszik-e jobban a király?

— Uniformist csak katonák között hord, rendszerint civilben jár... Nagyon sok ruhája

van, még alig láttam rajta kétszer ugyanegyet.

— Mégis... civilben, vagy egyenruhában tetszik-e inkább.

Nagyon közvetlenül, nagyon egyszerűen mondja, nem a jövőendő királyné, nem a grófkisasszony, hanem az örök nő:

— Ó, nekem mindenképpen tetszik...

Mint a filmen

Rohanó szekeren gyilkolta meg gazdáját egy maramuresi béres

Sighet, márc. 6. Ma reggel megdöbbentő gyilkosságról érkezett jelentés a sighet-i rendőrségre. Dudescu Vasile sális-
tei szolgálataival gazdájával Vlad Ioan földművessel szekeren igyekeztek Sălîstea felé. A két ember között parázs veszekedés támadt, mert a legény elmaradt béréért felelősségre vonta gazdáját. Vlad ugyanis félévi bérével tartozott Dudescunak. Veszekedés közben a földműves rákiáltott a legényre:

— Ha ilyen goromba vagy, vedd tudomásul, hogy meg sem adom a béreket.

A szolga erre a kijelentésre pofonvágtat gazdáját, mire az visszavágott. A kiabálástól meg-

riadt lovak vágatni kezdtek a szekérrel, amelyen a két ember verekedett.

verekedés hevében Durescu kabátjából

előrántotta kését és több szurást ejtett gazdáján.

Különösen a fejét szurkálta össze, a szerencsétlen embernek, aki eszméletlenül zuhant a szekérkasba és rövid szenvedés után meghalt.

A gyilkosság elkövetése után a legény leugrott a szekérről és a büntetéstől való félelmében elmenekült.

A lovak hazahúzták a szekert a községbe, ahol a falubeliek meglepetve tapasztalták, hogy azon egy irtózato-

san összeszurkált ember holtteste fekszik.

A csendőrség erélyes nyomozást indított a gyilkos legény kézrekerítésére.

Bánatában denaturált szeszt ivott

Tegnap este folyamán öngyilkossági szándékból denaturált szeszt ivott Kassay Antal 28 éves oradeai asztalos. Kassay összeveszett a feleségével és a családi veszekedés után a méregpohárhoz nyúlt. Értésítették a mentőket, akik beszállították a kórházba. Kezelés alá vették és az elkésredett férfi túl van minden veszélyen.

Férfi és női
szövetmaradékok,
egész öltöny és kabát méretben is,
szabókellékek, ingzefir,
damaszt és vászon ma-
radékok érkeztek
Steiner maradékoshoz
Calea Victoriei 3. az udvarban balra

hangsullal a grófnő és ére-
lehet, hogy a sokat kom-
tált vallási differenciára go-
dol ezalatt.

Aki ismeri azt a nagy val-
szabadságot, amely Albánia
három felekezete — a mohame-
dán, a görög és a római kato-
likus — között fennáll, s ame-
lyeknek megteremtése Zogu ki-
rály érdeme, nem is láthat
semmi nehézséget az Albánia-
ban oly gyakori vegyes háza-
ságtöbbségben.

A király végtelen lovagias-
ságáról, nő-tiszteletéről, család-
szeretetéről beszél most a gróf
nő és sajnálkozik, hogy a her-
cegnők amerikai útja óta any-
nyival csendesebb az élet.

— Nagyon kedvesek, élén-
kek, mulattatók mind a hár-
mon — mondja mosolyogva. —
Mexhye hercegnő, a legfiata-
labb különösen szép és nagyon
elegánsan öltözködik, mindig
Párisból, ahonnan az én ru-
háim is érkeztek most repülő-
gépen, hiszen nem számítottam
rá, hogy ennyi ideig itt
maradok s hogy ennyi bál, es-
tély vár rám.

D'ANNUNZIO!

Az ágyuk közé
ravatározott költő,
a műkincsek-
kei tömött vár-
kastély remetéje.

MARKOVITS ERNŐ RIPTORTJA: Oradeai uriassszony portréja a varázslatos várkastély uráról Ternyei Edit levelei D'annunzióról

A gardonei varázslatos várkastély ura, aki exkluzív elzártágában töltötte élete utolsó esztendeit, D'Annunzio, vagy ahogy történelmi és politikai sikerei után nevezték, Il Duce. Monteneso hercege, kiterítve fekszik ágyukkal, felvonóhidakkal, műkincsekkel felhalmozott kincses kamarának hajóorom diszn.

Nekünk, oradeaiaknak megadott a szerencse, hogy mindig főbbet tudunk a költőfejedelemtől, mint mások, mert egy fölünk elkerült uriassszony, akinek férje D'Annunzio szűkebb baráti köréhez tartozott, itteni hozzátartozóihoz írott leveleiben, érdekesen, színesen számolt be azokról a találkozásokról, amelyeken a nagy költő közelébe került.

Fiume polgármesterének neje, oradeai urilány.

Még élénken emlékszik a város minden lakója, azokra az időkre, amikor az impériumváltozás első hónapjaiban a Park-hotelben felütötte szállását, a nemzetközi határkiigazító bizottság. Angol, amerikai, francia, olasz, japán magasrangú tiszték voltak a bizottság tagjai és velük egy időben tünt fel itt, egy elegáns, nagyszerűen dekorált ifjú olasz kapitány, Riccardo Cigante, akinek a feladata az volt, hogy a világháború alatt hősi halált halt olasz katonák holttestét exhumálja és hazájukba hazaszállítsa. Az előkelő tiszték hamarosan jól érezték magukat városunkban és kapcsolatokat kerestek és találtak a város urilánssal.

Az ifjú Cigante kapitányt gyakran láthattuk együtt városunk egyik szépséges, előkelő urilányának társaságában. Rövidesen nagy szimpátia fejlődött a fiatalok közt és nemsokára Ternyei Edith, Ternyei Armin bankigazgató bájos szépségű leánya, Riccardo Cigante felesége lett. Az ifjú pár nemsokára elhagyta városunkat. A férj, aki gránátostiszt korában D'Annunzio közelében szolgált, Fiume felszabadítójának kívánságára, a kikötőváros polgármesteri székebe került és az egykori oradeai urilány, mint a város podesztájának felesége lett Fiume előkelő társaságának központja. Kis fiacskájával Aloise-vel többször hazalátogattak ide hozzánk és ilyenkor rendkívül érdekes, színes előadásban számolt be elmé-

nyeiről és különösen érdekes dolgokat mondott el D'Annunzióról, aki házuknak egyik legjobb barátja volt. Felejtetlennül szépen írta le a gardonei várkastély belsejét, a hogy férjével többször járt vendégségben. Később aztán már csak édesatyjához, Ternyei Armin bank igazgatóhoz írott leveleiben adott hírt az olasz vezető társadalom életéről. Egy-két ilyen magánlevélből is mertük meg az elhunyt költő viszonyát a Cigante családhoz.

50 millió lira érték a gardonei várkastélyban

1932 július 26-iki keltezésével ezeket az érdekes sorokat olvassuk egy ilyen levélből:

Borzasztóan bosszant, hogy elvesztett az a levelem, amelyet Gardoneról írtam, mert részletesen referáltam D'Annunzio vendégszeretéről, amit tőle kaptam... Sajnálom, hogy nem olvastad, mert pontosan leírtam mindent, még melegebben, most nem is tudnám már

annyira pontosan és élet-
hűen leírni, mint akkor...

Látni kellett volna, milyen öröme volt D'Annunzióknak velünk és milyen hiheetlen vendégbarátsággal volt velünk szemben, amit most ugyan már senkivel sem teszem meg, sőt egyáltalán nem fogad senkit. Mindenütt óriási port vert fel, hogy velünk ilyen kedves volt, hogy egyáltalán fogadott és velünk ebédelt, amit évek óta nem tett meg. Ha meghív valakit, akkor is csak az étkezés végén jelenik meg, mindig magában eszik. A villájáról meg nem lehet referálni, azt látni kell, valami olyan szenzációs és olyan hiheetlen műkincsekkel van tele, egy egész múzeum. Képzeld, ha 50 millió lírái ígértek neki érte.

D'Annunzio dedikált könyve

Egy későbbi látogatásáról, 1933 decemberében így számolt be az uriassszony édesatyjához írott levelében:

Ma Desenranóba értünk,

hol már várt D'Annunzio autója, a sofőrrel és inassal aki nekem hatalmas csokrot adott át D'Annunzio nevében. Délután kirándultunk Salóba, este aztán hétkor felmentünk a Vittorialéba, hol D'Annunzioval vacsoráztunk. Rém nagy különfés volt, mert előtünk a bergamoi herceg, a király unokaöccse volt a vendége. Ott voltunk nála hét óráig, még sokkal kedvesebb volt, mint először. Elhalmozott ajándékokkal, adott hatféle selymet ruhára, úgy, hogy nyárára teljesen kistaffírozott. Adott 8 selyem sál, 2 könyvet Riccardonak, az ő motívójával, egyet nekem, egy nagyon szép dedikációval. Alvisenek egy skatulya bonbon. Meg kellett ígérnem, hogy a következő alkalommal őt is elhozom. A dedikáció, melyet D'Annunzio a könyvembe írt nekem, így szól magyarul, ellenben nem olyan szép lefordítva, mint olaszul. A könyv címe: „A halál dicsősége” és a dedikáció:

Edith Cigantenak, a nagy magyar virágnak, aki az én hűséges bajtársam mellett az „Élet dicsőségét” hirdeti.

Most, hogy D'Annunzio meghalt, előkerültek a régi levelek, amelyek egy intelligens asszony irásán keresztül egészítik ki azt a portrét, amely a történelem hősi pózában ágáló költőt a magánéletben mutatja be.

A román sajtó tükre

A KORLEVEL

Jorga professzor, állam-miniszter mint ismeretes, lapjában a „Neamul Românesc”-ben cikksorozatban támadta Brătianu Györgyöt, akit azzal vádolt, hogy körlevélben akarta felszólítani a liberális párt tagjait, hogy az alkotmány feletti népszavazásnál tartózkodjanak a szavazástól. A körlevél elküldését Jorga szerint csak az utolsó percben akadályozták meg.

A „Neamul Românesc” mai számában szöszereint közli a körlevelet. Ime:

„A liberális párt állandó választmányának február hó 17-én Constantin Brătianu elnöklete alatt tartott ülésén megállapítást nyert, hogy miután a kormány programja alapvető változásokat ír elő az állam alapját képező intézményeknél, e pontok alaposabb megismeréséig indokolt tartózkodást ír elő különösen az alkotmány módosítását illetőleg, amit az ország és a kor-

mánypártok véleményének kikérése nélkül nem lehet véghez vinni.

Az új alkotmány doktrínájával és az ország beleegyezése kikérésének módjával szemben a nemzeti liberális párt kijelenti, hogy sem közvetlenül, sem közvetve nincs semmiféle felelőssége kidolgozá-

sában és végrehajtásában és a kormány egyes tagjainak akciója nem angazsálja a pártot.”

Egyidejűleg, — írja a „Neamul Românesc” a „Viitorul” liberális hivatalos megbélyegezte a nemzeti egység kormány elleni intrikusokat, a kik a népszavazás rendjét meg akarták zavarni. A legreprezentatívabb ezek között az intrikusok között — volt és marad Brătianu György.

A Goga-kormányzás számokban

A Capitala írja:

A pénzügyminiszterium statisztikai kimutatásából kitűnik, hogy Románia kivitele az év januárjában 402.000 tonna

volt, az 1937. évi január havi 703.000 tonnával szemben. — Ugyancsak 703.000 tonna volt az 1937. december havi kiviteli is.

	1937	1938
Petroleum és származékai	445.765 tonna	251.300 tonna
Gabona és származékai	145.310 tonna	58.561 tonna
Fa és származékai	77.651 tonna	59.303 tonna
Növényi magvak	9.239 tonna	8.321 tonna
Élő állatok	5.018 tonna	4.195 tonna
Állati eredetű élelmiszerek	2.711 tonna	960 tonna

Az utolsó két évben ezúttal most január hónapban történt meg, hogy a kiviteli értéke kisebb volt mint a behozatalé. A behozatal összege 1.495.721.000 leire emelkedett, míg a kiviteli csak 1.375.849.000 leit tett ki,

tehát 120.472.000 lei deficit mutatkozik. Minden kiviteli tétnél csökkenés mutatkozik, de különösen a kiviteli alapját képező gabona, petroleum és faneműeknél.